

על הפרק

— לעבור ל־2 חליבות ובנוסף לזה לערוך בירור חריף יותר בעדר הפרות.

על כל פנים יש לאחוז באמצעים כלשהם כדי להיפטר מצרת העודפים, כי לא בלבד שתמורה של 14 אג' עבור ליטר החלב לא תכסה את מחצית ההוצאה למזון שנצרך ל־יור אותו ליטר חלב, אלא שיש לחשוש להפסדים נוספים למשק החלב, העלולים להיגרם מהקשיים בשיווק תוצרי החלב, המיוצרים מעור דפי החלב ויהיו שמורים במחסנים.

ואולי הקלת־מה בבעיית העודפים אפשר למצוא בהצעתו של ב. לב, המתפרסמת בחור ברת זו, לפיה יש ל־החליף את תחליפי החלב, המשמשים להגמעת עגלות־עגלים, בחלב ממש? מן הראוי לשקול את ההצעה הזו בכל הרציונות ולנסות להגשימה, על אף אי־נוחות מסויימת בחילוף סדרי העבודה הקיימים.

תזכורת לחודש ספטמבר

בעדרים רבים עוברות הפרות בחודש זה למשטר ה־הכנה לקראת ההמלטה הבאה. דור בר כבר לא פעם על ההפסדים והתקלות מחמת הגודש במנות ההכנה. ייתכן שיש מקום לבירור ולוויכוח בשאלת רמת המינימום והאופטימום במנות ההכנה של הפרות המבוגרות, אבל אין כל ספק שבהכנת המבכירות עוברים רבים־רבים על הרצוי והמותר. מהניסיון בארץ ובחוץ־לארץ אפשר להסיק, ללא כל פקפוק, שהפיטום המופרז של מבכירות במזון מרוכז בחודשי ההכנה, הינו הגורם העיקרי ל־קשיי המלטה ו"תמותת וולדות" בלידה. מן הראוי להרהר בדברים אלה.

חודש ספטמבר צריך לעורר את האחראיים לענף לאסוף את השחת והקש ולאחסנם בצורה מתאימה בטרם יפתיעונו הגשמים.

..

הפגיעה בענף בימי המלחמה

ברשימותיהם של אליעזר ישראלי ואלי סמך, המתפרסמות בחוברת זו, ניתנת כעין סקירה תמציתית על הענף בימי "מלחמת ששת הימים". ברשימות האלה צוינו נקודות התורפה העיקריות, שיש להקדיש להן תשומת־לב מיוחדת. ראויות לתשומת־לב רצינית כל ההצעות לקידום פני הרעה שסוכמו על יסוד ניסיוננו במלחמת־בזק זו; חשיבות מיוחדת נודעת, לכל הדעות, להמלצות בעניין הבטחת כוחות־עבודה ומי־שתייה לעדרים.

עודפי חלב

מיכסות שיווק החלב, שנכנסו לתוקפן השתא, נותנות כבר את אותותיהן וגורמות חיסרון כיס לייצרנים, פה ושם. מתהלכות שמועות על "מחיר ממוצע" (מחלב־מיכסה חלב עודף), המתנודד סביב 28—30 אגורות הליטר, וככל שהגדל כמות החלב העודף הרי ילך ויצטמק ומחיר הממוצע הנ"ל.

יכולות להסתמן דרכים שונות להיחלצות נגד צרת העודפים וננסה להתוות אותן: (1) בעדרים הנחלבים 3 פעמים ביממה אפשר לעבור ל־2 חליבות ויחד עם זה להנמיך את רמת ההזנה. בשיטה זו יוקל עול העבודה, יצומצמו במידת מה ההוצאות למזון, ולעומת זה ישתמר היקף הריבוי העדר שיאפשר לקיים את ההכנסה המלאה משיווק בשר (מפרות פסולות, עגלי־מר־בק וכמות מסויימת של עגלות). (2) דרך שניה לצמצום העודפים מצטיירת ע"י הוצאת פרות לשוק הבשר בשיעור רב מהרגיל, תוך הקפדה על סאלאקציה תכליתית שתביא עימה שיפור טיב העדר מכמה וכמה בחינות (לא רק לגבי כושר ההנבה); במשקים שיעלו בדרך זו יקויימו תנאי מימשק (הזנה, עבודה וכו') כבעבר. (3) בתנאי משק מסויימים, יתכן ואפ־שר יהיה לשלב בהצלחה את שתי הדרכים הנ"ל.